

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Ocak 2013

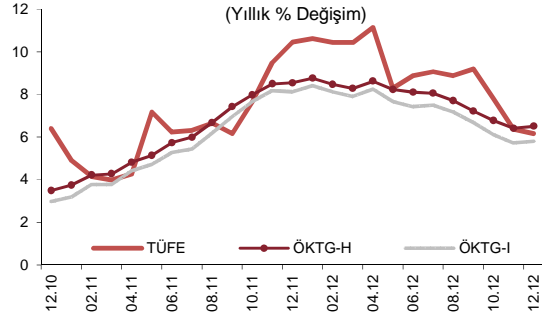
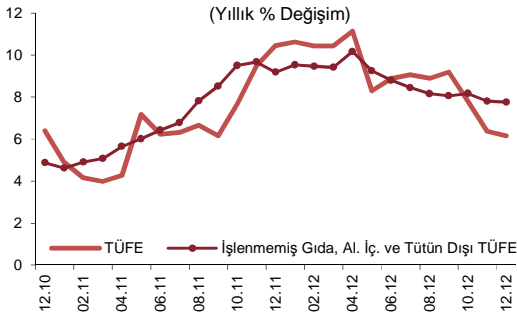
ÖZET...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,38 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 6,16'ya gerilemiştir. İşlenmemiş gıda fiyatları Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde ifade edildiği gibi, yıllık tüketici enflasyonundaki azalışa katkı yapmaya devam etmiştir. Bu dönemde maliyet ve talep yönlü gelişmelerin etkisiyle temel enflasyon göstergeleri ılımlı seyrini sürdürmüştür. Diğer taraftan, vergi ayarlamaları sonucunda artan sigara fiyatlarının Ocak ayı enflasyonuna etkisinin yaklaşık 0,8 puan olması beklenmektedir.

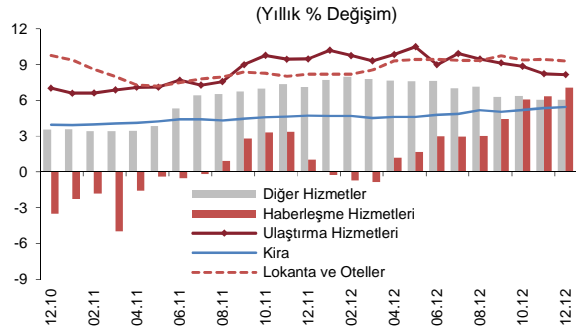
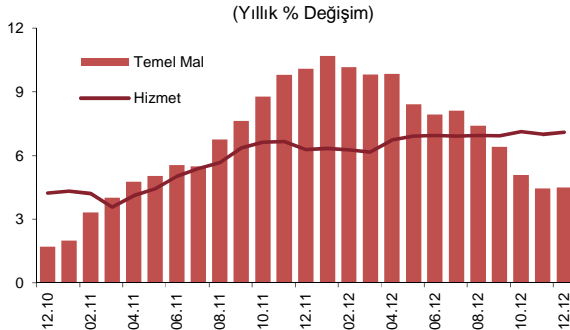
...DEĞERLENDİRMELER...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,38 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 6,16'ya gerilemiştir. Böylelikle son 44 yılın en düşük yıl sonu tüketici enflasyonuna ulaşılmıştır. Bu dönemde enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksi ile bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranları sınırlı bir yükselişle sırasıyla yüzde 6,50 ve yüzde 5,81 olmuştur.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya kıyasla gıda ve enerji gruplarının katkısı azalırken diğer alt grupların katkısında belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Yıl sonu itibarıyla değerlendirildiğinde; tüketici enflasyonuna en yüksek katkı 2,01 puan ile enerji fiyatlarından gelirken bunu 1,90 puan ile hizmet grubu izlemiştir. Gıda grubunun katkısı 1,02 puan ile tarihsel ortalamaların belirgin olarak altında kalırken temel mal grubunun katkısı 1,19 puan olmuştur. Alkollü içecekler ve tütün ile altın grubunun katkısı ise 0,03 puan ile sınırlı kalmıştır.

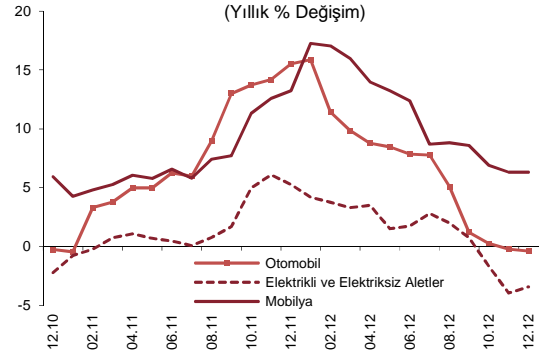
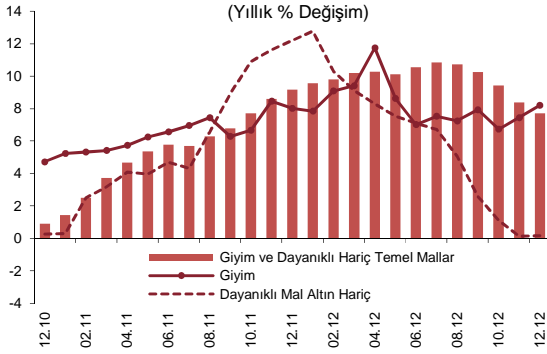
Hizmet fiyatları Aralık ayında yüzde 0,37 oranında artarken grup yıllık enflasyonu belirgin bir değişim göstermeyerek yüzde 7,09 olmuştur. Aylık bazda haberleşme hizmetlerinde cep telefonu görüşme ücretleri kaynaklı olarak artış sürmüştür. Aralık ayında yıllık enflasyon haberleşme hizmetleri ve kirada yükselirken lokanta ve oteller ile ulaştırma hizmetlerinde gerilemiştir. Mevsimsellikten arındırılmış hizmet fiyatlarının artış eğilimi ile yayılım endeksi bu dönemde sınırlı bir oranda gerileyerek hizmet fiyatlarında ılımlı seyrin korunduğuna işaret etmiştir.

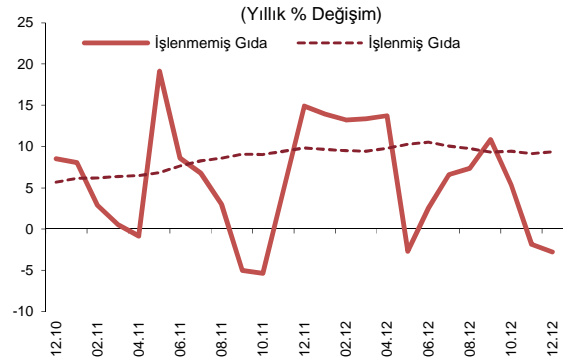
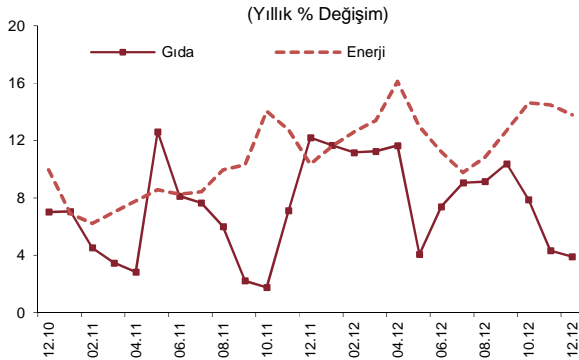
ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Ocak 2013

Temel mal grubu enflasyonu Aralık ayında yatay bir seyir izlemiş ve yılı yüzde 4,5 seviyesinde tamamlamıştır. Giyim grubunda sezon indirimleri geçen yıla kıyasla daha düşük oranlı olurken dayanıklı tüketim malları fiyatları Kasım ayındaki seviyesini korumuştur. Giyim ve dayanıklı tüketim dışında kalan temel malların aylık artış oranındaki yavaşlama bu dönemde de sürmüştür. Yıl genelinde temel mal grubu enflasyonunda kaydedilen yavaşlamanın temel sürükleyicisi olan dayanıklı tüketim mallarında 2012 yılı artış oranı yüzde 0,17 olurken bu dönemde giyim grubu fiyatları yüzde 8,2 oranında artmıştır.

Aralık ayında enerji fiyatları aylık bazda belirgin bir değişim göstermezken yıllık bazda 0,69 puan gerileyerek yüzde 13,79 olmuştur. Bu dönemde, petrol fiyatlarındaki gerilemenin birikimli etkilerine bağlı olarak yurt içi akaryakıt fiyatları azalmıştır. Öte yandan, katı yakıt fiyatları Aralık ayında yükseliş eğilimini sürdürse de son üç aylık artış oranı mevsimsel ortalamalarının altında seyretmiştir.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon yüzde 3,90'a gerilemiştir. Bu gelişmede yıllık işlenmemiş gıda enflasyonundaki düşüş belirleyici olmuştur. Son iki aydır gerilemekte olan mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları Aralık ayında yükselse de, grup yıllık enflasyonu yüzde -2,78 ile geçmiş dönemlere kıyasla oldukça düşük gerçekleşmiştir. Bu görünümün temel belirleyicisi sebze fiyatlarının geçen yıla kıyasla yüzde 14,95 oranında gerilemesi olmuştur.

İşlenmiş gıda fiyatlarında yüksek oranlı aylık artış eğilimi korunmuş ve grup fiyatları Aralık ayında yüzde 0,96 oranında artmıştır. Yurt içi buğday fiyatlarındaki seyre paralel olarak ekme ve tahıllar grubundaki fiyat artışları sürerken ekme fiyatlarındaki yıllık artış oranı yüzde 15,43'e yükselmiştir. Bunun yanında, Aralık ayında et ürünleri ve konserve sebze ürünlerinde fiyatlar yüksek oranda artarken diğer alt kalemlerde fiyat artışları yavaşlamıştır. Sonuç olarak, yıllık işlenmiş gıda enflasyonu yüzde 9,37'ye yükselmiştir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Ocak 2013

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Aralık 2012	Aralık 2011	Aralık 2012	Aralık 2011
TÜFE	0,38	0,58	6,16	10,45
1. Mallar	0,38	0,68	5,82	11,97
Enerji	-0,05	0,56	13,79	10,36
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	1,55	1,97	3,90	12,21
İşlenmemiş Gıda	2,38	3,34	-2,78	14,89
Taze Meyve-Sebze	7,47	8,84	-6,79	25,45
Diğer İşlenmemiş Gıda	-0,96	-0,61	0,30	7,76
İşlenmiş Gıda	0,96	0,73	9,37	9,82
Ekmek ve Tahıllar	1,57	0,58	12,09	8,17
Diğer İşlenmiş Gıda	0,58	0,81	7,77	10,73
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,33	-0,32	3,78	12,51
Temel Mallar	-0,35	-0,39	4,49	10,09
Dayanıklı Mallar	-0,13	-0,10	0,02	14,53
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	-0,02	-0,06	0,17	12,19
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,01	-0,01	0,98	18,50
Altın	-2,16	-0,55	-2,73	46,60
2. Hizmetler	0,37	0,29	7,09	6,27
Kira	0,37	0,27	5,46	4,71
Lokanta ve Oteller	0,39	0,51	9,31	8,20
Ulaştırma Hizmetleri	-0,01	0,07	8,16	9,48
Haberleşme Hizmetleri	1,10	0,43	7,08	1,04
Diğer Hizmetler*	0,15	0,15	6,04	7,12
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,15	0,19	7,76	9,18
ÖKTG-H	0,21	0,12	6,50	8,54
ÖKTG-I	0,02	-0,06	5,81	8,12

Kaynak: TÜİK, TCMB.

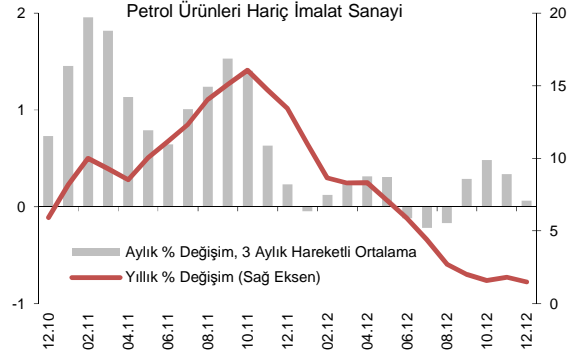
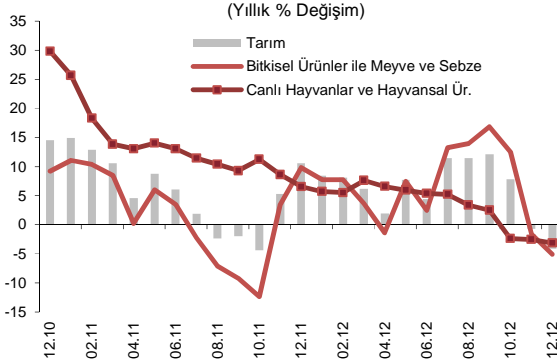
*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...ÜFE...

Aralık ayında üretici fiyatları tarım ve sanayi fiyatlarındaki azalışa bağlı olarak yüzde 0,12 oranında gerilemiş ve yıllık enflasyon 1,15 puan düşerek yüzde 2,45 olmuştur. Bu dönemde mevsimsellikten arındırılmış tarım fiyatları gerilemeye devam etmiştir. Bitkisel ürünlerden ayçiçeği fiyatları aylık bazda azalmaya devam etmiş, pamuk fiyatları ise son iki aydaki yatay görünümünü bu dönemde de sürdürmüştür. Bu dönemde canlı hayvan fiyatları da gerilemeye devam etmiştir. Öte yandan, Mayıs ayından bu yana yüzde 15,6 oranında artan buğday fiyatlarında aylık artış eğilimi Aralık ayında yavaşlasa da yüksek seviyesini korumuştur.

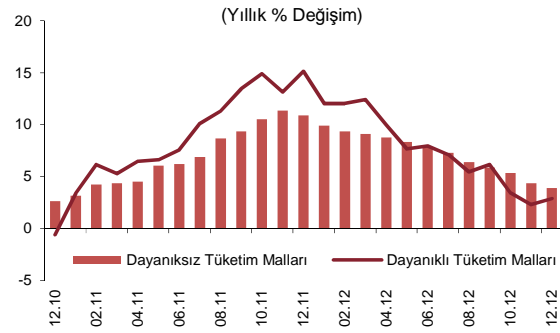
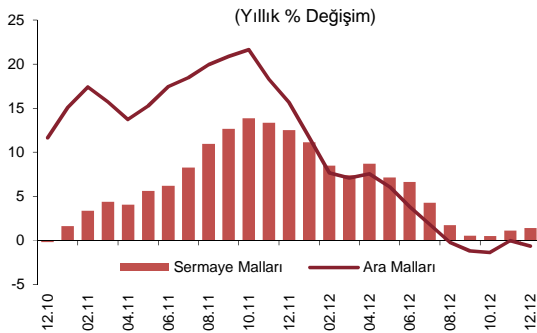
ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Ocak 2013

Aralık ayında sanayi fiyatları madencilik ve enerji fiyat gelişmelerine bağlı olarak bir miktar gerilemiştir. Bu dönemde istikrarlı seyreden döviz kurları ve belirgin bir değişim göstermeyen emtia fiyatlarının etkisiyle imalat sanayi fiyatları sabit seyretilmiştir. Öte yandan, Aralık ayında hem petrol ürünleri hem de ana metal fiyatları azalış eğilimini korumuştur. Petrol ve ana metal dışı imalat sanayi fiyatları ise yatay seyretilmiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, sermaye ve dayanıklı tüketim malları fiyatlarının arttığı gözlenmiştir. Bu dönemde, sermaye malları fiyatları özel ve genel amaçlı makineler ile metal yapı malzemeleri fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yükselmiştir. Dayanıklı mal fiyatlarındaki artışta ise motosiklet, bisiklet ve mobilya imalatı fiyatlarındaki yükselişler etkili olmuştur. Aralık ayında ara mal fiyatları demir-çelik fiyatlarındaki gerilemeye, dayanıksız mal fiyatları ise et ve et ürünleri fiyatlarındaki azalışa bağlı olarak düşmüştür. Sonuç olarak, 2012 yılında yüzde 1,27 ile tarihi düşük bir oranda artan imalat sanayi fiyatları tüketici fiyatları üzerinde imalat sanayi kaynaklı baskıların ılımlı seyretilmiş olduğuna işaret etmiştir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Ocak 2013

..TABLOLAR

Aralık Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,38	6,16	0,58	10,45
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	26,22	1,55	3,90	1,97	12,21
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,21	0,01	0,98	-0,01	18,50
Giyim ve Ayakkabı	6,87	-1,50	8,17	-2,17	7,98
Konut	16,44	0,24	11,37	0,53	8,20
Ev Eşyası	7,45	0,21	5,89	0,29	11,04
Sağlık	2,29	0,04	1,68	-0,09	0,34
Ulaştırma	16,73	-0,27	5,54	0,18	12,22
Haberleşme	4,60	1,23	5,90	0,35	2,48
Eğlence ve Kültür	2,98	-0,17	1,98	0,79	6,49
Eğitim	2,18	0,02	4,81	-0,09	6,47
Lokanta ve Oteller	5,63	0,39	9,31	0,51	8,20
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,40	0,10	8,66	0,32	17,14

Kaynak: TÜİK.

Aralık Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	-0,12	2,45	1,00	13,33
Tarım	17,21	-0,39	-4,17	3,18	10,54
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	11,76	-0,13	-5,05	3,47	9,83
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,73	-1,11	-3,15	-0,48	6,56
Sanayi	82,79	-0,07	3,83	0,57	13,92
Madencilik	3,09	-0,33	5,49	0,13	19,77
İmalat	70,83	0,01	1,27	0,37	14,59
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	68,22	0,03	1,48	0,36	13,42
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,07	0,13	2,50	0,14	12,38
Elektrik, Gaz ve Su	8,87	-0,46	23,64	2,51	6,38

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	Ara.11	Oca.12	Şub.12	Mar.12	Nis.12	May.12	Haz.12	Tem.12	Ağu.12	Eyl.12	Eki.12	Kas.12	Ara.12	Yıllık
Ara Malları	0,50	-0,16	-1,01	1,04	0,45	-0,02	-0,80	-0,58	0,02	0,64	0,21	-0,30	-0,12	-0,64
Sermaye Malları	0,09	0,38	-0,36	0,57	0,21	-0,55	0,17	-0,22	-0,15	0,39	0,51	0,09	0,36	1,40
Dayanımlı Tüketim Malları	0,35	0,85	1,70	-0,19	-1,55	-1,21	1,32	-0,08	0,02	2,71	-0,09	-1,44	0,92	2,90
Dayanısız Tüketim Malları	0,28	-0,27	1,06	0,64	0,26	0,56	-0,78	0,40	0,54	0,87	0,76	-0,03	-0,17	3,90
Enerji	1,66	1,85	-3,17	0,44	0,59	-0,82	-0,52	-1,98	2,06	1,50	-0,93	18,27	-0,48	16,41

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.